

Prenumerata miejscowa:

bez odnośnika:
Na rok . . . 9 rsr.
„ 6 miesięcy . . . 4 50 k.
„ 3 miesiące . . . 2 25 k.
„ 1 miesiąc . . . 75 k.
Za odnośnik dopłaca się
5 kop. miesięcznie.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata zamiejscowa:

z odesłką pocztą:
Na rok . . . 12 rsr.
„ 6 miesięcy . . . 6 „
„ 3 miesiące . . . 3 „
„ 1 miesiąc . . . 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olchynowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Sołowiewa.

ROK DZIESIĄTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miej-sca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W piątek, 9 (21) listopada, — św. Onisifora, Por. muc.
W sobotę, 10 (22) listopada, — św. Erasta ap.
W niedzielę, 11 (23) listopada, — św. Mity z m. w.

Słońce wsch. o godz. 7 min. 31; zach. o godz. 4 min. 0

Sposoby meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie.

Dnia 7 (19) Listopada 1873 roku.

Ciepłota powietrza spróbowanego do 0°	Temper. podług Celsjusza	Wilgotność	Kierunek wiatru
7	78.8	1.5	zachodni.
1	75.2	0.7	zachodni.
9	74.8	0.2	zachodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W piątek, 9 (21) listopada, — Ofiar. N. M. P.
W sobotę, 10 (22) listopada, — św. Cecylii panny męcz.
W niedzielę, 11 (23) listopada, — św. Klementa pap.

Wysokość wody na Wiśle stop 0 cali 10.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Okólniki Ministra Finansów do Zarządzających Dochodami Akcyznymi, gdzie wprowadzone są przyrządy kontrolujące wyniar okowity.

O uwolnieniu pedzenia okowity przy przyrządzie kontrolującym od niektórych formalności.

(29 października 1873 r., Nr. 1151).

Przez Najwyższą zatwierdzoną 3 maja 1871 r. uchwałą Rady Państwa, Ministrowi Finansów nadano prawo uwalniania w gorzelniach, zaopatrzonych w przyrządy kontrolujące, odbywania pedzenia okowity, o ile to przedstawia się możliwym bez narażenia interesów skarbu, od zachowywania formalności ustanowionych w art. 123, 141, 142, 149, 151 i 152 Ustawy o opłacie od tr. w Cesarstwie, które przez prawo z 1 maja 1873 roku rozciągnięte zostały także na Królestwo Polskie.

Na mocy tego prawa i opierając się na wiadomościach, dostarczanych według wskazań doświadczenia przez zarządzających dochodami akcyznymi gubernij, gdzie funkcjonują przyrządy kontrolujące, uznaje za możliwe pod względem zastosowania pomienionych artykułów Ustawy do pedzenia okowity przy przyrządzie kontrolującym ustanowić następujące przepisy:

1. Według punktu 3 art. 123 Ustawy o opł. od trunk., w gorzelni dozwolone jest mieć aparaty do oczyszczania okowity w nieprzerwanym i trwałym związku z aparatem dystylacyjnym.

W celu pomagania właścicielom gorzelni do otrzymywania okowity lepszego gatunku, uznaje za możliwe dopuścić urządzenie w gorzelniach aparatów do potwornej dystylacji okowity, oddzielnie od głównego aparatu dystylacyjnego, z przeniesieniem przemytu punktu 2-go okólnika Ministerstwa Finansów z 30 stycznia 1867 r. Nr. 262, z zastrzeżeniem, aby a) wszystkie części powrotnych aparatów dystylacyjnych i wszystkie ich rury przeprowadzające spirytus i parę były umieszczone tak, żeby do nich ze wstecz stron był wolny dostęp dla ich oglądania; b) aby otwór do wypuszczania spirytusu w kocioł aparatu, miał nie więcej jak szerokość średnicy, a wszystkie inne otwory w kocioł były oplobowane; c) żeby w pomienionych aparatach był oczyszczany spirytus tylko własnego pedzenia; d) aby okowita szła na oczyszczający aparat dystylacyjny nie inaczej, jak po obliczeniu takowego przez aparat kontrolujący; e) aby otrzymany z oczyszczającego aparatu dystylacyjny spirytus był oddawany do piwnicy gorzelniowej z zastosowaniem się do art. 141 Ust. o opł. od tr., nie później jak następnego po oczyszczeniu dnia.

II. Według punktu 5 tegoż art. 123 Ustawy, wymagane jest, żeby oddział zatorowy, albo powierzchnia nad zatorową kładzą z której materiały spuszcza się do zatoru, były oddzielane trwałą nierozbieraną ścianą od miejsca do przechowywania materiałów i mogły komunikować się z tem ostatnim tylko za pomocą drzwi, które powinny być ciągle zamknięte i znajdować się pod kluczem odpowiedzialnej w gorzelni osoby i płomby lub pieczęcią dozorcę skarbowego i mogły być otwierane nie inaczej, jak w obecności robotników dla wyniesienia materiałów do zatoru.

Z obliczaniem wydatku okowity za pomocą przyrządu kontrolującego i ograniczeniem bezkrytycznej superaty dla wszystkich norm i objętości kładzi do zakisania, powyższe wymaganie co do urządzenia oddziału zatorowego znosi się, oraz znosi się podobne warunki w przedmiocie lokalów do przyjmowania spirytusu w gorzelniach, wyłączone w okólniku Ministerstwa Finansów z 5 sierpnia 1866 r. Nr. 775, oraz przepisy o mierzeniu wydatku spirytusu, wyłączone w tym samym okólniku.

III. Artykuł 141 Ustawy pomiędzy innymi wymaga, żeby wrzute oddawania okowity do piwnicy na drugi dzień po wypaleniu, dla zapobieżenia niegłuskiemu wydatkowi okowity w samej gorzelni przed zapisaniem do ksiąg, dozorca opieczętował lokale (lub nacznia, stosownie do urządzenia gorzelni lub dogodności) w gorzelni, w których spirytus lub okowita przed oddaniem do piwnicy będą się znajdowały. A według uwagi do tego artykułu, zarządowi akcyznemu pozostawia się, stosownie do dogodności, wymagać, żeby reszta spirytusu lub okowity po zlanu, w kładzi lub mierniku, nie stanowiąca całkowitej beczki, była zlewana do oddzielnej beczki, lub pozostawiana w mierniku, po poprzednim oznaczeniu jej ilości.

Wyłączone, wymagania pod względem tak opieczętowania lokalów z okowitą przed oddaniem takowej do piwnicy, jak i resztek okowity po zlanu, przy obliczaniu okowity za pomocą przyrządu kontrolującego, tracą swe znaczenie i dla tego znosi się, ale przytem właściciele gorzelni powinni mieć nacznia do zlewania spirytusu takiego rozmiaru, żeby spływanie spirytusu z przyrządu kontrolującego nie przepełniało ich i nie było wstrzymywane.

IV. Zastosowanie przepisów wyłączonego w art. 151 i 152 Ust. o opł. od tr., przy funkcjonowaniu

przyrządu kontrolującego, wykazało konieczność dopuszczenia w tych przepisach następujących zmian i uzupełnień: 1) w protokołach o zatrzymaniu pedzenia okowity, nie przedstawia się konieczność włączenia wiadomości o stanie aparatu dystylacyjnego i bragi w kładziach do zakisania; 2) w wypadkach, kiedy z miejscowych okoliczności ukaże się niemożliwym zezwolenie do udziału w sporządzeniu pomienionych protokołów, trzech postronnych świadków, upoważniam do wezwania dwóch lub jednego, albo na koniec do nie wzywania wcale takowych, rubież o tem wzmiankę w protokołach, z zastrzeżeniem jednakże, żeby przy sporządzaniu protokołów byli obecni członkowie policji i świadkowie z robotników gorzelniowych. Ale w zamian tego, w pomienionych protokołach należy nadmienić: a) o wskazanym rachmistrza przyrządu kontrolującego; b) o regularności funkcjonowania przyrządu i nietykalskości nałożonych plomb tak na przyrządzie, jak i na wszystkich częściach aparatu dystylacyjnego; c) w wypadkach, kiedy przy wznowieniu pedzenia okowity według istniejących przepisów, wymagane jest sporządzenie o tem oddzielnego protokołu, w takimowym powinno być także wskazanie rachmistrza przyrządu kontrolującego. Na tych głównych podstawach, zarządzający dochodami akcyznymi mają ułożyć formy do protokołu o wstrzymaniu pedzenia okowity i wznowieniu takowego i zaopatrzyć w te formy będące w ich zawiadywaniu gorzelni.

Zawiadamiając o tem zarządzających dochodami akcyznymi dla należytego stosowania się do wykonania względem gorzelni, w których ustawione są przyrządy kontrolujące, polecam zarządzającym, po ukończeniu okresu pedzenia okowity, nadesłać do Departamentu Dochodów Niestałych właściwe wiadomości, z swoją opinią o stopniu dogodności w zastosowaniu powyższych przepisów i czy nie wymagają takowe, według wskazań doświadczenia, jakichkolwiek uzupełnień i zmian, i w czem mianowicie.

II.

O ważeniu kartofli na próbę w gorzelniach funkcjonujących przy przyrządzie kontrolującym.

(29 października 1873 roku, Nr. 1152).

Przez okólnik Ministerstwa Finansów z 26 października 1866 r. Nr. 787, pod względem sposobu wydawania kartofli do zatoru, pomiędzy innymi jest wymagane, żeby ważenie kartofli na próbę w gorzelni odbywane było przy każdej rewizji gorzelni przez urzędnika zarządu akcyzowego.

W skutku określenia wydatku spirytusu przez przyrząd kontrolujący, uznaje za możliwe w gorzelniach, w których ustawione są pomienione przyrządy, powtarzanie ważenia kartofli na próbę, po pierwotnym określeniu ich wagi, pozostawiając do bliższego uznania zarządzających dochodami akcyznymi.

O tem, że zniiesieniem powyższego wymagania okólnika Ministerstwa Finansów Nr. 787, zawiadamiam zarządzających dochodami akcyznymi w guberniach, gdzie wprowadzone są przyrządy kontrolujące, dla właściwego z ich strony stosowania się do wykonania.

ROZKAZ

do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego,

w Warszawie, 20 października (1 listopada) 1873 roku.

PRZEZ POSTANOWIENIA NAMIESZNIKA KRÓLESTWA.

W Kancelarii Namiesznika.

Mianowani: — Uwolniony z morskiej służby, Podporucznik Admiralijski Aleksander Kruszeński, zostającym przy Namiesniku nadatowym urzędnikiem Zarządu Cywilnego, bez placu, lecz z prawami służbowymi, i zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Asesor Kolegiálny Mikołaj Jazykow, Pomoćnikiem Referenta.

Uwolniony od zajmowanego urzędu: — Na własne żądanie: — Pomoćnik Referenta, Rada Dworu Włodzimierz Pawłow.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

Mianowani: — Prezesami Sądów Kryminalnych: w Warszawie, Naczelnik Wydziału Kryminalnego w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Karol Nowodworski, w Lublinie, Sędzia Sądu Apelacyjnego, Rada Dworu Juliusz Ziemiński, i w Plocku, Referent X Departamentu Rządowego Senatu, Asesor Kolegiálny Mikołaj Grybowski; — Prezesami Trybunałów Cywilnych: w Radomiu, Sędzia Sądu Apelacyjnego, Rada Dworu Władysław Micheli, w Kielcach, Sędzia Sądu Apelacyjnego, Rada Kolegiálny Klemens Smoleniec, w Plocku, Rada Prokuratorji Józef Radogowski; — P. o. Prokuratora przy Trybunale Cywilnym w Suwałkach, Rada Stanu Henryk Boguski, pełniącym obowiązki Prezesa tegoż Trybunału; — w Warszawskich Departamentach Rządowego Senatu: w IX Departamentcie: pełniącym obowiązki Pomoćników Naczelnego Prokuratora, Rada Prokuratorji, Rada Stanu Telesfor Bartosiewicz i Podpisarz Departamentu Stefan Hermanowicz; — w X Departamentcie: Referent, Rada Kolegiálny Stanisław Budziński, Pomoćnikiem Naczelnego Prokuratora; — Pełniącymi obowiązki Referentów: Sędziowie Sądów Kryminalnych, w Warszawie, Asesor Kolegiálny Adolf Kiełty i w Plocku, Asesor Kolegiálny Szczepan Dramowski; — Naczelnik Wydziału Policyjno-Sądowego w Zarządzie Ober-Policmajstra m. Warszawy Sabin Pałowski; — Pisarz Trybunału Cywilnego w Plocku, Asesor Kolegiálny Alfred Bielski, p. o. Pisarza Departamentu; — Starszy urzę-

dnik do szczególnych poruczeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Rada Stanu Antoni Zarski, Naczelnikiem Wydziału Kryminalnego Komisji; — Sędziami Sądu Apelacyjnego: zostający według zajmowanego urzędu, w klasie V, Referenci X Departamentu Rządowego Senatu, Radey Kolegiálny Tomasz Piotrowski i Jan Krasuski, obaj z prawem przewodzenia w Wydziałach pomienionego Sądu i z zachowaniem klasy V; — Sędzią Sądu Kryminalnego w Warszawie, Rada Kolegiálny Władysław Dembiński, Obrońca Prokuratorji, Rada Kolegiálny Ferdynand Wajoli, Prokuratorowie przy Trybunałach Cywilnych: w Siedlcu, Rada Dworu Justyn Kuczyński, i w Radomiu, Rada Kolegiálny Ludwik Waniewicz, i Sędziowie Trybunału Cywilnego w Warszawie: Asesor Kolegiálny Adam Wójcicki i Jan Zaruski i niemający rangi Korneli Wolowski; — Obrońca Prokuratorji, Rada Kolegiálny Bolesław Kolański, Sędzia Prokuratorji; — Sędziami Trybunałów Cywilnych: w Warszawie, Sędzia Prezydujący w Sądzie Poprawczym w Warszawie Wydziału II, Asesor Kolegiálny Zygmuntowski; — Sędzia Trybunału Cywilnego w Kaliszu, Asesor Kolegiálny Franciszek Sulimierski i Podprokurator przy Sądzie Apelacyjnym, Józef Łokotkowski, wszyscy trzej z delegacją do Sądu Apelacyjnego w charakterze Sędziów; — Podprokurator Trybunału Cywilnego w Warszawie, Konstanty Gruszecki i Sędzia Sądu Kryminalnego w Kielcach, Sekretarz Kolegiálny Leon Brodzowski; — w Radomiu, p. o. Sędziego tegoż Trybunału, Rada Honorowy Tomasz Krosnicki; — w Siedlcu, Pisarz Kancelarii Ziemskiej przy Trybunale tamże, Józef Pszajski; — Pełniącymi obowiązki Sędziów: w Trybunale Kaliskim, Podprokurator tegoż Trybunału Franciszek Janowski i w Trybunale Radomskim, Asesor tegoż Trybunału, Antoni Jeżalski; — Sędziowie Trybunału Cywilnego w Warszawie: Asesor Kolegiálny Edward Nowakowski i Józef Obromowski, Sędziami Sądu Kryminalnego w Warszawie; — Sędzia Prezydujący w Sądzie Poprawczym w Plocku, Józef Nowodworski, Sędzia Sądu Kryminalnego tamże; — Sędzia Trybunału Cywilnego w Siedlcu, Asesor Kolegiálny Wincenty Berez, Prokuratorowie przy tymże Trybunale; — Sędziami Prezydującymi w Sądach Poprawczych: w Plocku: Podprokurator Sądu Kryminalnego tamże, Jan Siodłowski, — w Lublinie, Podprokurator przy Sądzie Kryminalnym Lubelskim, Sekretarz Kolegiálny Adolf Okolski i w Chełnie, Podprokurator przy Sądzie Poprawczym w Radomiu, Seweryn Tłdy; — Właściciel dóbr Włodowiec i Rzewkowie, Michał Polewski, Sędzia Sądu Pokoju w Pilecy; — Podpisarz X Departamentu Rządowego Senatu, Asesor Kolegiálny Kazimierz Paszkiewicz i Adwokaci przy Sądzie Apelacyjnym, Jan Wędman i Juliusz Walewski, Obrońcami przy Warszawskich Departamentach Rządowego Senatu i Adwokat przy Sądzie Apelacyjnym, Sekretarz Kolegiálny Zdzisław Korzybski, Zastępcą Obrońcy przy wspomnianych Departamentach.

Zatwierdzone na zajmowanym urzędzie: — Pełniący obowiązki Sędziego Prezydującego w Sądzie Poprawczym w Biele, Walenty Koldrasinski.

Delegowani: — Do X Departamentu Rządowego Senatu: — P. o. Referenta tegoż Departamentu, Asesor Kolegiálny Walerjan Jezierski i Sędzia Sądu Apelacyjnego Antoni Troczewski, do pełnienia obowiązków Pomoćników Naczelnego Prokuratora; — Podprokurator przy Sądzie Apelacyjnym, Sekretarz Kolegiálny Józef Atenski i Sędziowie Trybunału Cywilnego w Warszawie, Rada Kolegiálny Jan Zawadzki i Rada Honorowy Józef Kogozinski, do pełnienia obowiązków Referentów; — do Sądu Apelacyjnego: w charakterze Sędziów: Sędzia Sądu Kryminalnego w Warszawie, Rada Kolegiálny Aleksander Zawadzki i Sędziowie Trybunału Cywilnego w Warszawie, Kajetan Mijakowski i Leon Brodzowski; — w Trybunale Cywilnym w Warszawie, do pełnienia obowiązków Sędziego, Asesor Trybunału, Felician Lewandowski.

Przeniesieni: — Na własne żądanie: — Sędzia Prezydujący w Sądzie Poprawczym w Chełnie, Stanisław Mierzejewski, na takież urząd do Sądu Poprawczego w Warszawie Wydziału II, i Sędzia Sądu Pokoju w Szczecynie, Feliks Rakowski, na takież urząd do Sądu Pokoju w Łomży.

Uwolnieni od służby: — Na własne żądanie: — Prezes Sądu Kryminalnego w Plocku, Rada Stanu Jakób Orłowski; — Sędziowie Sądu Apelacyjnego: Rada Stanu Wójcicki Komosiński, Rada Kolegiálny Wiktor Bogucki, Asesorzy Kolegiálny Jan Wajnert i Franciszek Otto i niemający rangi Bartłomieja Senkowskiego, Prokurator przy Sądzie Kryminalnym w Plocku, Ludwik Skoczyski, Rada Prokuratorji, Rada Stanu Jan Mikoszewski, Sędzia Sądu Kryminalnego w Plocku, Adam Zaleski, Sędzia Trybunału Cywilnego w Radomiu, Asesor Kolegiálny Feliks Stepkowski, Sędziowie Sądów Pokoju: w Warszawie, Wydziału II, Paweł Jaworski, w Warszawie, Aleksander Zaborowski, i w Brzezinach, Leonard Wasiljowski, i Obrońca przy Warszawskich Departamentach Rządowego Senatu, Antoni Wrotnowski.

Namiesnik,

Generał-Feldmarszałek (podp.) Hr. Berg.

W nieobecności Dyrektora Kancelarii Namiesznika,

Rzeczywisty Rada Stanu (podp.) Plewe.

* W obwieszczeniu do wojsk Warszawskiego okręgu wojskowego, 31 października 1873 roku, Nr. 24, jest zamieszczone:

W 1870 r. za upoważnieniem Głównodowodzącego, General-Feldmarszałka, wyznaczona została cena na rozkazy i polecenia, wydawane do wojsk Warszawskiego okręgu wojskowego, za roczny egzemplarz jednego i drugiego trzy ruble.

Aby oznaczyć jaką liczbę egzemplarzy rozkazów wraz z poleceniami i obwieszczeniami należy drukować od 1 stycznia 1874 r., drukarni Sztabu okręgowego potrzebna jest wiadomość ile takich egzemplarzy pragną sprowadzać za pieniądze tak wojska, jak i zarządy, oprócz wydanych im egzemplarzy bezpłatnie.

Oznajmia się o tem wojskom Warszawskiego okręgu wojskowego, z zastrzeżeniem, żeby pomienione wiadomości, z dołączeniem

przypadających za każdy egzemplarz 3 rub., były nadesłane do drukarni Sztabu okręgowego nie później jak 15 listopada roku bieżącego.

Podpisano: Naczelnik Sztabu, generał-major z Orszaku Jego Cesarskiej Mości, książę Imeretynski.

* W rozkazie do warszawskiej policji wykonawczej, z 4 (16) listopada 1873 roku, zamieszczone są następujące rozporządzenia:

1) Na ulicach miasta Warszawy spotyka się niestannie dzieci ubogie i z niższej klasy ludności, dzwigające ciężary nad siły. Dla zapobieżenia na przyszłość takim ze strony rodziców, opiekunów i majstrów nadużyciom, tamującym rozwój sił fizycznych młodzieży, polecam podwładnej mi policji, ażeby o osobach winnych takich nadużyciach donosiła koniecznie za każdym razem Sądowi policyjnemu, dla pociągnięcia ich za to do odpowiedzialności podług prawa.

2) Na wniosek tymczasowej komisji sanitarnej, zatwierdzonej przez JW. Namiesznika w Królestwie Polskim i ogłoszonej przeze mnie w dodatku do rozkazu do policji wykonawczej z 10 (22) grudnia 1872 roku, punkt 12-ty, urządzone były przy cyrkulach: Bielańskim, Powązkowskim, Łazienkowskim, dla cyrkulu zaś Pragskiego, przy szpitalu na Pradze, sale czyli ambulatoria, dla poświadczania o stanie chorych z uboższej klasy ludności, potrzebujących być umieszczonymi w szpitalach. W tym celu urząd lekarzy przynależał codziennie, do każdego ambulatorium, po jednym lekarzu miejskim, z wyjątkiem Pragi, gdzie lekarz Kryże był stale zatrudniony. Lekarze ci mieli obowiązek zwiadać ambulatoria pomienione o godzinie 10-jej z rana i o 5-jej po południu.

Doświadczanie czasu minionego przekonało wszelako, że z jednej strony, lekarze miejscy będą zatrudnieni innemi obowiązkami służbowymi, nie mogli nigdy zgłaszać się do ambulatorjów w godzinach oznaczonych, tak iż chorzy przychodzący do ambulatorjów musieli być czekać długo na przybycie lekarza; z drugiej zaś strony, sumi chorzy zaczęli po dawnemu zgłaszać się do lekarzy miejskich, do ich mieszkani, po tak zwane kwalifikacje. W ten sposób, zwłoka w pierwszych chwilach, kiedy choroby mogą być leczone najszybciej, zdolna była spowodować pogorszenie się choroby. Uznałem przeto obecnie za odpowiedniejsze celowi przeznaczyć do ambulatorjów, jedynie dla wzmiankowanego poświadczania, bez zaprowadzania zmian co do samych ambulatorjów, wyszczególnionych w rozkazie z 10 (22) grudnia, po dwóch stałych lekarzy, mianowicie:

a) Do ambulatorjum przy cyrkule Bielańskim, doktora Grana i lekarza Savarego.
b) Do ambulatorjum przy cyrkule Powązkowskim, lekarza Nowakowskiego i akuszerza nadetatowego Wietnibłata.
c) Do ambulatorjum przy cyrkule Łazienkowskim, lekarza Kopecia i lekarza Bernharda.
d) Do ambulatorjum przy szpitalu na Pradze, lekarza Kryże.

Obowiązkowe przeto, podług punktu 12 b. rozkazu z 4 (16) listopada 1873 roku, w godzinach oznaczonych, ambulatorjów pomienionych, znosi się całkiem; lecz za to komisarze cyrkulów, przy których znajdują się ambulatoria, obowiązani są, w miarę nagromadzenia się chorych w ambulatorjum, wzywać jednego z lekarzy odkomenderowanych, niezatrudnionego innemi obowiązkami służbowymi, do cyrkulu, dla poświadczania o stanie chorych. Oprócz tego, nie wzbrania się lekarzom miejskim udzielać kwalifikacji do szpitali chorym zgłaszającym się do ich mieszkani.

3) Na zasadzie postanowienia zostającego pod moją prezydencją komitetu cholerycznego, zatwierdzonego przez JW. Namiesznika w Królestwie, polecam komisarzom cyrkulów, ażeby z powodu nastania chłodnych dni, wydali rozporządzenie co do przesłania wysypywania proszkiem karbolowym brzośców rynsztoków ulicznych, z przestrzeganiem atoli, ażeby takowe przemycanie było i nadal, w południe, kopierawem żelaznym, i ażeby przez cały czas zimy dokonywana była wszędzie staranna dezynfekcja wychodków, oraz śmietników i dołów do zlewania pomoy.

Warszawski oberpolicmajster, generał-major z orszaku Jego Cesarskiej Mości, Włason.

* Magistrat miasta Warszawy. — W art. 69. Najwyższej zatwierdzonej pod dniem 4 (16) czerwca 1871 r. Ustawy o Akcyzie od tytoniu pomiędzy innymi postanowiono: od fabrykacji i sprzedaży wyrobów tytoniowych, pobierana być ma w Warszawie, następująca opłata, a mianowicie:

1. Od fabryk tabaczych, które na zasadzie art. 15 ustawy, mogą być zakładane przez kupców obywateli Gildji, rs. 300.
2. Od hurtowych składow tytoniu, wyrobów krajowego i zagranicznego, które według art. 73 Ustawy, mogą utrzymywać Kupcy 1-jej gildji rs. 150.
3. Od sklepów tabaczych i tym podobnych zakładów dla sprzedaży wyrobów tytoniowych pochodzenia krajowego i zagranicznego, które na zasadzie art. 74, mogą być utrzymywane jedynie za świadectwami gildyjnymi, rs. 25.
4. Od sklepików do sprzedaży wyrobów tabaczych, wyłącznie pochodzenia krajowego, które w myśl art. 75, ustawy, utrzymywane być mogą za świadectwami na handel drobiazgowy, rs. 10.
5. Od sprzedaży wyrobów tabaczych, przez roznoszenie, po mieście, rs. 5.

Artykuł 77 ustawy, dozwolone jest utrzymywanie bez wzięcia świadectwa na handel drobiazgowy, i jedynie za świadectwami Akcyzo-tabcznymi, nie więcej jak po jednym sklepie z wyrobami tabacznymi, osobom niżej wyszczególnionych kategorii, jako to:

a) wdowom i niezamężnym oórkom pozostałym po duchownych i osobach do służby kościelnej należących;

b) dymisjonowanym i nieograniczenie urlopowanym wojskowym niższych stopni, którzy weszli do służby przed 10-ą rewizją;

c) wdowom, żonom i córkom nieżamężnym, wyżej wymienionych niższych stopni, za zastrzeżeniem, iż żony i nieżamężne córki dymisjonowanych niższych stopni, wówczas tylko za przywileju tego korzystają mogą, jeżeli mężowie ich, ojcowie lub matki, nieutrzymują sami sklepiku z wyrobami tabacznymi, w miejsce wspólnej ich zamieszkania.

W ustawie 2-iej, przy art. 68 ustawy wyrażono:

Dla zakładów ze sprzedaży trunków, które zaopatrzone być winny, w świadectwa na konsumpcję na miejscu tytoniu, świadectwa te mogą być zastąpione oddzielnymi na ten cel przez J.W. Ministra Finansów, ustanowionymi markami, dla naklejania w kasach, na patentach akcyznych, na przedach trunków.

Ceny tych marek, są następujące:

a) Dla handlowi win, hotelów, café restaurant, tudzież tak zwanych chambrów garnies, enkierni, klubów, kawiarni, oberży (mojnopii), restauracji, traktierów, i owocarni, gdzie w oddzielnych pokojach, podają się na miejscu zakąski, śniadania, i t. p. rs. 20;

b) Dla sklepów w których sprzedają się wyłącznie wina ruskie, oraz dla zakładów ze sprzedażą portu i piwa, szynków i karczem, garkuchni i zajazdów, rs. 10;

c) Dla bufetów przy teatrach, stacjach kolei żelaznych, na parostatkach i w przystaniach parostatków, rs. 5;

Stosownie do art. 68, te same ustawy, świadectwa akcyzo-tabacznego, na rok następny, mają być wykupywane w miesiącach listopadzie i grudniu każdego roku.

Na zasadzie, zaś wypisów z Najwyższej zatwierdzonej w dniu 2 lipca 1871 roku uchwały Komitetu do spraw Królestwa, w § 8 lit. d, od świadectw akcyzo-tabacznym na fabryki lub zakłady, do sprzedaży wyrobów tabacznym, a tem samem i marek, oprócz należności Skarbowej, pobierać należy na rzecz miasta 25% od ceny świadectwa lub marki.

Świadectwa akcyzo-tabacznego, marki w Warszawie wydawane będą jak dawniej z kasy gubernialnej, za poprzedniemi wszakże przedstawieniem kwitu kasy miasta Warszawy, z opłaconego na rzecz miasta procentu, od ceny dokumentów, t. j. 25% od świadectwa akcyzo-tabacznego i marki.

* *Warszawska Kasa Oszczędności* wraz z Kantorem pomocniczym przy Alei Belwederskiej pomieszczonej, w tygodniu upłynionym do dnia 4 (10) listopada r. bieżącego, włącznie, wydała książeczek nowych 82, na które, tudzież na dawniejsze w 401 wnioskach złożono rub. sr. 8,336 kop. 85. Na zadanie 131 uczestników (prócz procentu rub. sr. 78 kop. 82, należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rub. sr. 7,244 kop. 31½, i umorzyła książeczek 32; przeto uczestników 23,633; posiada kapital rub. s. 870,650 kop. 5½.

dział wewnętrzny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

* W gubernji siedleckiej znajdują się dwa domy badań, mianowicie jeden w m. Siedlcu, drugiego rzędu, i drugi w m. Biele, trzeciego rzędu. Pierwszy z nich urządzony jest mniej więcej na 120, drugi zaś na 90 aresztantów. Wziewienie siedleckie urządzone jest podług systemu amerykańskiego, zależącego na trzymaniu każdego więźnia w osobnej celce; mieści się ono w gmachu rządowym murowanym; wziewienie zaś bielskie mieści się w domu prywatnym murowanym, od którego płaci się 1,300 rs. komornego rocznie. Stan obu tych wziewień jest pod względem higienicznym dość zadowalniający.

W gmachu wziewienia siedleckiego popsuli się w roku 1871 posadzki z cegły, szkodliwe w ogóle pod względem higienicznym; dla tego powodu powzięty był projekt urządzenia podłóg asfaltowych; ułożono w tym celu anszlag na 6,932 rs. 55½ kop. i przedstawiono takowy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych dla uzyskania kredytu na ten wydatek; wszelakoż, pomimo iż powzięta była wątpliwość, czy podłogi asfaltowe nie będą w zimie również chłodne, jak posadzka z cegły, komitet techniczno-budowlany uznał za możebne upoważnić do urządzenia podłóg asfaltowych, lecz tylko w korytarzach, kuchniach, na schodach, w spiżarniach i innych lokalach tego rodzaju; oraz sposobem próby w jednej lub kilku celkach aresztanckich. Ułożono przeto nowy anszlag na roboty pomienione, zatwierdzony na sumę 3,386 rs. 25½ kop., z wzniesieniem kredytu na zasadzie § 16 art. 2 budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na 1872 rok. Roboty około urządzenia podłóg asfaltowych w gmachu wziewienia, mianowicie w korytarzach, na schodach i t. d., jak również w trzech celkach aresztanckich, powierzone zostały domowi handlowemu Gąsiorowskiemu i Spółki, który wykonał takowe w roku zeszłym za sumę 3,319 rs. 89 kop.

W obu tych wziewieniach znajdują się pomoce przedalnie lnu, z którego oprędy posyłane są do fabryki tkackiej, urządzonej przy wziewieniu kryminalnym bielskiem.

Oprócz wyżej wspomnianych wziewień, znajduje się w gubernji siedleckiej siedem aresztów detencyjnych przy sądach policyjnych w miastach Łukowie, Radlinie, Włodawie, Garwolinie, Żelechowie i Sokolowie, oraz w osadzie Łosicach, które mieszczą się w lokalach najcięższych kosztów.

Żywnienie aresztantów w wziewieniach siedleckim i bielskiem oddane było w entreprizę, za opłatą w pierwszym po 87½/100, w drugim po 87½/100 kop. za porcję dzienną dla jednego aresztanta. Dla żywnienia zaś aresztantów znajdujących się w warsztatach detencyjnych udzielono burmistrzom, pod zawiadywaniem których takowe pozostają, po 7½ kop. dziennie na każdego aresztanta. Na wyżywienie i utrzymanie aresztantów, zarówno w wziewieniach sledczych, jak i w warsztatach detencyjnych, oraz na inne koszty utrzymania wziewień i aresztantów, wydano w roku zeszłym na całą gubernję siedlecką 17,166 rs. 35 kop. Położenie aresztantów pod względem materialnym i moralnym jest dość zadowalniające. Przy wziewieniu bielskiem urządzone jest szpital; w domu zaś badań w Siedlcu nie ma osobnego lokalu dla chorych, którzy z powodu urządzenia tego wziewienia podług systemu celkowego, leczą się w celkach swoich. Lokarstwa dostarcza entrepriener. Domy badań w Siedlcu i Biele mają po jednym lekarzu i po jednym felczerze.

Ze sprawozdania o liczbie aresztantów w gubernji siedleckiej za 1872 rok okazuje się, że w dwóch domach badań i siedmiu warsztatach detencyjnych pozostawało z końcem 1871 roku ogółem 254 aresztantów obojczy płci (219 mężczyzn i 35 kobiet); w ciągu roku 1872 przbyło 2,268 aresztantów (w tej liczbie 1,965 meż. i 303 kob.), ubyło zaś w tymże roku 2,234 aresztantów (mianowicie 1,936 meż. i 298 kob.); z początkiem przeto roku bieżącego pozostawało ogółem 278 aresztantów (w tej liczbie 248 meż. i 30 kob.). Najwięcej aresztantów pozostało w domach badań, w warsztatach zaś detencyjnych pozostało ich niewielu; tak np. w trzech aresztach nie pozostało z początkiem r. b. ani jednego aresztanta, w trzech pozostało po jednym tylko, w siódmym zaś aresztacie detencyjnym pozostało 5 aresztantów; w liczbie tych ośmiu aresztantów znajdowała się jedna kobieta.

W gubernji siedleckiej znajduje się tylko jeden punkt etapowy, mianowicie w m. Siedlcu; stacji zaś etapowych noclegowych gubernja ma sześć, w miastach Łukowie, Radlinie i Garwolinie, w osadzie Kocku i we wsiach Korytnicy i Ryszkach.

* **Srednie ceny produktów i artykułów żywności w m. Kaliszu** od 21 do 28 października (od 2 do 9 listopada) 1873 roku: Czwetwrt: żyta kosztowało 9 rub. 99 kop., owsa 13 rub. 81 kop., jęczmienia 1 rub. 50 kop., pszenicy 4 rub. 14 kop., gryki 9 rub. 1½ kop., kartofli 3 rub. 60 kop., kaszy jęczmiennej 10 rub. 40 kop., gryczannej 13 rub. 38 kop., maki pszennej 1-go gatunku 16 rub. 64 kop., 2-go gatunku 12 rub. 48 kop.; furt: chleba pyłowego 3¼ kop., razowego 2¼ kop.; miesa wołowego 1-go gatunku 10 kop., 2-go gatunku 9 kop., wieprzowiny 13½ kop., baraniny 9 kop., masła młodego 29 kop., solonego 25½ kop.; sażeń szesnastu drzewa twardego 10 rub. 80 kop., miękkiego 10 rub.; pud: siana 29 kop., słomy 19 kop.; wiadro: spirytusu 5 rub. 80 kop., wódki 3 rub. 42 kop.; robotnikowi pieszemu płaca za dzień 87½ kop., z parą koni 2 rub. 25 kop. (*Dziennik gubern. kaliszski*).

* Dnia 26 września (8 października), we wsi Janiszewie, w gminie Kozmin, w powiecie Kolskim, dziewczynka włościana, Antonina Rosjak, najadłszy się w polu blekotu, po upływie kilku godzin, umarła.

— Dnia 30 września (12 października), we wsi Podłużycz, w gminie Kozmin, w powiecie Kolskim, 10 letni chłopiec włościanin, Wawrzyniec Waligórka, śpiąc w stodole, został zaduszony na śmierć przez powałę, która się oberwała.

— Dnia 5 (17) października, we wsi Pokrzywnicy, w gminie Piasek, w powiecie Łęczyckim, włościanka Salomea Piaskowska, czepiła ze stawu wodę, w ataku konwulsji, wpadła do stawu i utonęła. (*Dzienn. Gubern. kaliszski*).

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

* W zeszłym tygodniu, z rozporządzenia Głównodowodzącego wojskami okręgu wojskowego warszawskiego, Generał-Feldmarszałka Hrabiego Berga, rozpoczęły się odczyty czyli prelekcje publiczne z higieny wojskowej dla oficerów wojsk załogi warszawskiej. Odczyty te, tak samo jak w ciągu kilku lat poprzednich, miewa lekarz główny szpitala wojskowego ujazdowskiego w Warszawie, doktor medycyny, radca stanu A. J. Iłjinski, w jednym z audytorjów warszawskiej szkoły junkrów od piechoty, przy ulicy Senatorskiej.

Odczyty te odbywać się będą przez cały sezon zimowy 1873—74 r., w piątki, od godziny 6-jej wieczorem, to jest w takim czasie, w którym oficerowie są wolniejsi od zatrudnień służbowych. W pierwszym tygodniu, w piątek, 2 (14) listopada, miał miejsce pierwszy odczyt, na którym prelegent, po wstępie ogólnym, mówił o znaczeniu higieny wojskowej, o jej celu i pożytku wynikającym z uczenia się takowej, dla wszystkich w ogólności, dla osób zaś wojskowych w szczególności. Wiadomo, że dla należytego zrozumienia higieny, niezbędne jest obeznanie się z główniejszymi funkcjami fizjologicznymi organizmu ludzkiego; mając to na względzie i unikając nużenia swoich słuchaczy całym szeregiem odczytów z fizjologii, prelegent uznał za stosowniejsze objaśniać ich z tym przedmiotem stopniowo, częściami, przed każdą prelekcją, przyczem wykladać będzie za każdym razem te działy fizjologii, które pozostawać będą w związku bezpośrednim z ośnową każdej prelekcji. Ponieważ prelegent mówił będzie na drugim odczycie o znaczeniu powietrza pod względem higienicznym, w końcu przeto pierwszej swej prelekcji objaśnił swoich słuchaczy z funkcjami fizjologicznymi organów oddechu i krążenia krwi, przyczem wspominał o wielkiej doniosłości funkcji fizjologicznych dla zdrowia i życia ludzkiego.

Następny odczyt mieć będzie miejsce w przyszłym tygodniu, 16 (28) listopada, o godzinie 6-jej wieczorem. Przedmiotem tego odczytu będą „Pojęcia ogólne o zdrowiu i warunkach jego podtrzymania”. Będzie tu mowa o głównych powodach zapadania na zdrowiu, o różnicy pomiędzy chorobami pod względem ich pochodzenia (endemiczne, epidemiczne, zarazy, ostre, chroniczne i inne), jak również o stopniu szerzenia się chorób wśród wojsk w porównaniu z ludnością, z wyjaśnieniem, w jakim związku stopień ten pozostaje z warunkami higienicznymi.

* W końcu roku zeszłego podaliśmy opis szczegółowy istniejących w Warszawie czytelni bezpłatnych, zstających w zawiadywaniu i rozporządzeniu warszawskiego Towarzystwa dobroczynności; obecnie uważamy za stosowne powiedzieć kilka słów o stanie tych czytelni w roku zeszłym, na zasadzie szczegółów zawartych w ogłoszonym niedawno drukiem sprawozdaniu tegoż Towarzystwa za rok 1872. W roku zeszłym znajdowało się w Warszawie 14 czytelni bezpłatnych, urządzonych po większej części przy ochronach dla dzieci przychodnich ubogich rodziców, na ulicach: Browarnej, Chmielnej, Piwnej, Pańskiej, Smolnej, Ogrodowej, Czerniakowskiej, Walec, Freta, Krakowskiej Przedmieściu, Daniłowiczowskiej, Gęsiej, na przedmieściu Pradze i za rogatkami Wolskimi. Wszystkie te czytelnie bezpłatnie otwarte były dla publiczności przez cały przeciąg roku zeszłego, przynajmniej raz lub dwa razy na tydzień, po kilka godzin z rzędu. W roku 1872 wszystkie czytelnie otwarte były 803 razy. W końcu roku 1871 miały one 8,296 dzieł rozmaitych, liczących razem 12,093 tomy; w roku 1872 rozmaici dobroczyńcy ofiarowali na rzecz warszawskich czytelni bezpłatnych 539 rozmaitych dzieł, w liczbie 727 tomów; z końcem przeto roku zeszłego pozostawało bezpłatnie posiadały 8,835 dzieł, liczących 12,820 tomów. Największą liczbę książek na czytelnię przy ochronie na ulicy Piwnej, liczyła bowiem w roku zeszłym 1,253 dzieł. W roku 1872 zwiędziło czytelnie bezpłatne 2,008 osób, co wynosi nieco mniej jak jeden procent ogółu ludności m. Warszawy, na każdą zaś czytelnię wypada w przecięciu po 144 osoby rocznie. Najwię-

cej czytelni było w czytelni na ulicy Piwnej (531), następnie zaś na ulicy Smolnej (400). Udzielono w 1872 r. książek do czytania 20,566 tomów; na każdą przeto z czytelni wypadło po 10 książek rocznie, w każdej zaś z czytelni wzięto do przeczytania w przecięciu po 1,445 książek.

Na zakończenie nadmieniamy, że książki do czytania wydawane są z czytelni bezpłatnych jedynie do domu, z przestrzeganiem przytem pewnych formalności co do tożsamości osób biorących książki bez zastawu.

Z INNYCH GUBERNIJ.

* **Wiadomości o wyprawie chińskiej.** Z oddziału turkietańskiego. Biwaki przy źródłach Dżangeldy, 18 września. (*Z listu do redakcji „Rus. Inw.”*). Dnia 12 sierpnia pożegnaliśmy Chiwę i wyruszyliśmy w drogę z powrotem. Dla przeprawy na prawy brzeg Amu obrano miejsce pod m. Chanki. W miarę przeprowadzenia się, wojska szły ku Szurachanowi i o cztery wiorsty od tego miasta stawały obozem koło ogrodu Mat-Niaza.

Miejscowość obrana dla umieszczenia oddziału pozostawionego nad Amu-Darją jest najlepsza i najdogodniejsza na całej przestrzeni prawego brzegu rzeki, pod względem zarówno obfitości wody w lecie, jak i ilości drzew, niezbędnych w każdym punkcie załudnionym. Jakkolwiek wycięto znaczną liczbę drzew na budowę baraków dla wojsk oddziału amu-daryjskiego, pomimo to ogród, w którym oddział rozlokował się, jest jeszcze dość zacieniony i piękny. Punkt obrany dla wznieśienia fortyfikacji jest dogodny nie pod samym tylko względem higienicznym: znajduje się nadto przy drodze najkrótszej z Chiwy do Kazalinska, zapewnia przeto komunikację z tem miastem; z drugiej zaś strony, położenie jego w pobliżu, stawia rozlokowany w nim oddział w możności ukazania się w stolicy chanstwa pod dwóch dniach marszu; punkt ten, ważny jest także pod względem bliższego śledzenia kirgizów koczujących w Kazył-kumach i koło gór Bukaiskich, Wzniesiona nareszcie obecnie fortyfikacja Petro-Aleksandrowska może mieć niemałą doniosłość pod względem rozwoju na przyszłość żeglugi parowej na Amu.

Rozłoko wawszy się koło ogrodu Mat-Niaza, wojska przystąpiły niezwłocznie do robót około wznieśienia fortyfikacji. Do 5-go września roboty te posunęły się tak dalece, że dowodzący wojskami uznał możność odesłania napowrót do okręgu turkietańskiego wszystkich oddziałów wojsk, z wyjątkiem tych, które przeznaczone są do pozostania załogą w fortyfikacji Petro-Aleksandrowskiej. Wojska wyruszyły trzema eszelonami: piechota, artylerja i dwie seceiny z szpitalem poszły na Ucz-Uczak i Chał-ata, dawną drogą, dwoma eszelonami, jazda zaś posunęła się na Irkibaj i Perowsk. Transportu bagażów pierwszych dwóch eszelonów podjął się kupiec Gromow. Dostarczone przez niego wielbłądy odpowiadają pod wszystkimi względami warunkom jakie można od nich wymagać. Poprzednio, gdy oddział szedł ku granicom chanstwa chińskiego, tabór pozostawał zawsze w tyle wojsk; obecnie zaś, przy powrocie wojsk, piechota nie mogła go dopędzić. Jazda otrzymała wielbłądy z liczbą kontrybucyjnych; wybrano dla niej najlepsze z tych zwierząt. Potrzeba było dla wszystkich taborów oddziałów ogółem 2,120 wielbłądów: 1,500 dla wojsk skierowanych na Ucz-Uczak i 620 dla jazdy. Przyczyna tak małej liczby wielbłądów potrzebnych do odbycia marszu z powrotem, pochodzi: 1) z zmniejszenia się liczby wojsk, część ich bowiem weszła do składu oddziału amu-daryjskiego, oprócz tego zaś udzielono 340 żołnierzom urlopy nieograniczone i czasowe; 2) z zmniejszenia się bagażów oddziałów, albowiem park artylerji odesłany został drogą wodną, zapasów zaś żywności wzięto tylko na 15 dni; 3) z dobrych przymotów dostarczonych przez Gromowa wielbłądów, mających udźwignąć po 14 pudów.

Dnia 11 września, punkt w cztery miesiące po wyruszeniu oddziału turkietańskiego nad Amu-Darją, zgromadził się on pod Sardaba-kulem, i dnia tego sapeży, 1 kompanja bataljonu strzelców i dywizjon dział konnych, skierowali się naprzód — dla kopania studni na Adam-kryłanie. Po drodze do tej miejscowości, nie tylko brano z sobą wodę, lecz nawet oddziały przodowe przysyłały takową z Adam-kryłanu, dla oddziałów idących z tyłu. Dzięki temu, wody było pod dostatkiem i wielu piło na Chał-ata herbatę z wody amu-daryjskiej. Pogoda sprzyjała marszowi: przez cały czas dnia były chłodne, jasne, lecz noc odznaczała się szczególnem zimnem.

Droga z Sardaba-kula do Chał-ata była też sama co cztery miesiące temu: też same piaszki, też sama martwość i zabójcza jednostajność. Studnie na Adam-kryłanie były gorsze jeszcze niż poprzednio: najpierw dla tego, że zaniczyły się bardzo wojska, które przechodziły tamtędy i biwakowały tam, i powtórę dla tego, z liczby 18 studni odkopanych przez saperów i strzelców, żadna nie miała dobrej wody: wszędzie znajdowano wodę słoną, w niektórych zaś studniach woda była cuchnąca i gorzka, podczas gdy na wiosnę dwie studnie miały wodę bardzo dobrą.

Nauczone doświadczeniem, wojska przeszły przestępnie od Ucz-Uczaku do Chał-ata trzema marszami (120 wiorst) i użyły się tak krępkimi, że nie zwrócili nawet uwagi na ciężkość drogi. Niepodobna wyobrazić sobie radości, z jaką załoga posterunku św. Jerzego ujrzała zbliżający się do niej oddział i uczuła chwile swego wyswobodzenia z postoju chał-atyńskiego. W miejscowości tej srożyły się często zawieje piaszczyste, które dokuczały bardzo załogom.

Dnia 17 września załoga opuściła posterunek św. Jerzego.

W Chał-ata dowodzący wojskami powitany został przez poselstwo bucharskie, które złożyło mu podarunki. W liczbie ich było 1,200 chałatów, które rozdano oddziałowi do użytku na neelegach.

Dnia 5-go lub 8-go października oddział na przysiad nad rzekę Kły; stąd, jak słyhać, bagaże złożone zostaną na arby, które przysposabiane są przez mieszkańców Tazkent. Powiadają, że Tazkent zamierza powitać wojska bardzo uroczysto. Na drodze czynskiej, przy wjeździe do miasta, wznoszony jest huk.

Powiadają także, iż od Temir-Kobuku do rzeki Kły przysposabiane są wszędzie koniżyna i jęczmień i urządzone zostały targowiska tymczasowe; w stepie, pomiędzy Dżyzakiem i Czynnazem, wykopano studnię, — słowem, przedsięwzięto wszelkie środki dla ulgi wojskom wracającym.

1) Bataljon 8-y linjowy i 4-y strzelców, dywizjon 2-jej baterji 1-jej brygady artylerji turkietańskiej, dywizjon górski, pluton dział nabijanych z tyłu (z oddziału orenburskiego), pluton haubic podługowych (z Irkibaju) i cztery seceiny. Jazda miała być umieszczona w ogrodzie odległym o 300 sażni od fortyfikacji.

2) Z tych odesłano do Kazalinska 100 ludzi na parostatkach i 240 na wielbłądach, ładem.

Dowodzący wojskami wyjechał z nad źródeł Dżangeldy, 16-go września, pod zasłoną seceiny zbiorowej. Miał onjechać do Tazkentiu podług osobnej marszruty. Wojska pozostały pod dowództwem generał-majora Gołowaczowa 2).

* W gub. wiackiej zapadło od 15 czerwca r. b. 111 uchał w przedmiocie corocznych ofiar kopiekowych na rzecz Towarzystwa pielęgnowania ranionych i chorych wojskowych. W uchałach tych wzięto udział ogółem 174,253 włościan. (*Gon. Urzęd.*).

* Z gubernji witebskiej. Dyrektor Połockiego seminarjum nauczycielskiego, zaproponował utworzenie przy seminarjum muzeum miejscowych plodów naturalnych oraz przedmiotów historii naturalnej naszej ojczyzny, zwrócił się do zwierzchności Instytutu Górniczego z prośbą, czy nie uzna możebnem udzielić z bogatego muzeum przy instytucji, na korzyść seminarjum, cokolwiek z królestwa kopalnego. Obecnie z Muzeum Instytutu Górniczego otrzymaną została w seminarjum kolekcja, przedstawiająca zbiór 102 mineralów, głównie rud żelaznych, miedzianych, ołowianych i cynkowych. Oprócz tego, w kolekcji tej znajdują się przesłane okazki główniejszych materiałów górnych: granitu we wszystkich jego gatunkach, gnejsu, sienitu, porfiru, łupków i t. p. Na szczególną zaś uwagę zasługują okazki rud: złotodajnej, srebrnej i platynowej z kopalni beresowskiej, miedzi samorodnej i kamieni drogich: szmaragdów, granatów, aquamarinów, topazów przydymionych i onyksów. Pozostałe minerały — rozmaite gatunki kwarców, miki, polowego spatu, glin, wapieni, jako rzadkie w tutejszych stronach, także służą jako dobre okazki składowych części skorupy ziemskiej. Wszystkie minerały są w dość znacznych kawałkach i ponumerowane w katalogu, z wskazaniem miejsca znajdowania się każdego. (*Gon. Urzęd.*).

* W Kronsztadzkim Wiestniku donoszą o działalności portu handlowego co następuje: Jak zawsze przed zamknięciem nawigacji, nasze przystanie są przepelnione parostatkami handlowymi i statkami i wra nadętym życiem działalności pod względem ładowania statków. Frachty stoją bardzo wysoko; w naszej przystani znajduje się obecnie do 50 wielkich parostatków i około 25 okrętów żaglowych, biorących ładunki. Na wielu parostatkach robota trwa dniem i nocą. Teraz już bez zawodu można powiedzieć, że w roku obecnym liczba statków przybyłych i tych które odpłynęły, jest daleko znaczniejszą aniżeli zeszłoroczną. I tak w roku zeszłym 1872, przy zamknięciu nawigacji, w Kronsztadzie było ogółem 2358 statków, a w tej liczbie parowych 569. Obecnie, do 19 października włącznie, mamy już w przychodzie, razem z temi które zimowały, 2,615 statków, a w tej liczbie parowych 898; odpłynęło do tej pory 880 statków parowych i 1,670 żaglowych, a ogółem 2,500 statków. Tak więc teraz już mamy w roku bieżącym 357 statków więcej, aniżeli w zeszłym. Różnica będzie jeszcze bardziej wybitną pod względem parostatków. W roku bieżącym mamy już teraz 898 parostatków, t. j. o 329 parostatków więcej aniżeli w roku zeszłym. Nasi dawni mieszkańcy portu wzięli szczególną uwagę na znaczne powiększenie się liczby parostatków szwedzkich, norweskich i duńskich. Dawniejszymi laty zauważono, że liczba statków parowych tych narodowości chwiała się między 40 i 50, i nawet rzadko dosięgała 50. W roku zaś teraźniejszy liczba parostatków szwedzkich, duńskich i norweskich doszła już do 200 i być może, że jeszcze się powiększy z końcem nawigacji.

* W Birzy piszą, że dla ułatwienia i powiększenia wywozu produktów zbożowych z południowych i centralnych gubernji Rosji do Austrii, rząd austriackiej drogi żelaznej Karola-Ludwika wysłał do Rosji swego inspektora głównego, p. Lewickiego, opatrzonego w obszernie pełnomocnictwa, aby wyjednał u zarządów ruskich dróg żelaznych o ile można największe zniżenie taryfy na przewóz zboża, ustanowił w tym celu bezpośrednią komunikację i w ogóle uzyskał wszelkiego rodzaju ułatwienia pod tym względem.

* Dziennik Odesk. Wiest. donosi, że malarz Ajwazowski ukończył obraz: „Zbiwicieli na jeziorze Tyberjady”. Treść obrazu w krótkości jest następująca: Zbiwicieli, w najprostszym, białawego koloru, odzieniu, otoczone załadowe dostrzegającym światłem, które odbija się w wzburzonych, spienionych falach jeziora; przed nim, po pas w wodzie, apostoł Piotr, z podniesionymi rękami, z których (a raczej z rękawów odzienia) spływa woda; w oddaleniu łódka z uczniami, słabo oświetlona, zaledwie wschodząca jutrenka. Noc pochmurna i burzliwa. Obraz ten ofiarowany jest przez szanownego profesora do katedry w Teodozji.

* Do zbadania klimatologii Kaukazu, piszą w gazecie Kaukaz, przyczyniają się nader wiele prace dyrektora obserwatorium fizycznego Tyfiskiego A. T. Morica. Konsekwentnie, krok za krokiem, uczony ten przewyższa trudności kapryśnej przyrody Kaukazu, połączone z badaniem wpływu zjawisk fizyczno-geograficznych na świat ogólny, i nie ulega wątpliwości, że za lat kilka będzie ułożoną mapa temperatur Kaukazu od strefy pastwiskowej aż do ostatecznego punktu trygonometrycznego nad poziomem morza.

Do liczby ciekawych badań p. Morica, w ostatnich czasach, zaliczyć można zbadanie przez niego własności, na wyniosłości Suramskiej, rosy, wpływającej zgubnie na rełsowy bieg lokomotyw stacji Suramskiej, drogi żelaznej Poti-Tyfiskiej. Wpływ rosy, gromadzącej się na rełsach, podług słów osób pracujących przy drodze żelaznej, jest tak niszczący, że wywołuje nawet propozycje zniesienia drogi przez tę wyniosłość górzystą.

O świecie każdego dnia mżlistego, podług świadectwa p. Morica, prawie wszystkie polskie owego grzbiecie górzystego linje rełsowe pokrywają się jednocześnie rosą, stopniowo wzmagającą się i tworzącą z kurzem oraz rdzą na rełsach masę brudną, po której obślizgują się lokomotywy, jak po spadkach, nasmarowanych tłustością.

Podług znanych praw fizycznych, zjawisko to objaśnia się tak, iż żelazo, surowiec albo stal lina, z której zrobione są rełsy czwartej linji *) (w pobliżu stacji), są daleko lepszymi przewodnikami ciepła aniżeli rełsy pozostałe, skutkiem czego czwartą linję okazała się przy zbadaniu suchą. Z tego powodu, dla uniknięcia trudności, wynikającej z osadzania się wilgoci na grzbiecie Suramskim, dość będzie zamienić wszystkie rełsy na takie, któreby były lepszymi przewodnikami temperatury.

*) Podaliśmy już wiadomość, że reszta wojsk oddziału turkietańskiego wróciła do Tazkentia 14 października.

*) P. Moric zrobił swe spostrzeżenia przy stacji Suramskiej i na przyległych jej przestrzeniach rełsowych.

się wstwie Haskla Adler z żyjącą Małką A
nie Josela Klempner żoną splodzone

się wstwie Haskla Adler z żyjącą Małką A
nie Josela Klempner żoną splodzone

Rządowi Ntman, handlicyem, i
własnie i jako nabywy praw Gersze-
szel, Gersonowi Adler, handlicy
Miedzyrzecz powiecie Radzyskim
Siedleckiej zamieszkałym, przez
Tatarskiwicz, Patrosza, stawajemy,
Dobrzański do Józefa Dobrzański
jako matce i opiekunke głownej nie-
równie, Dobrzański, w Włocławku
szkole, przez Józefa Dora Karczkiego
zawierając, Józef Dora Karczygo
miejscowemu szeregofantni siłownik
Lossinga w Warszawie pod Nr. 194
szkalego i niewiadomym z imienia i
Sukcesorem Michaliny z Dobrzańsk
w Łanum, w miejscu otworcia się
w Warszawie w domu pod Nr. 1614 za-
pisać Ludwikowi Łanum, fabrykan-
interweniować w Warszawie pod Nr.
mieszkaniem, przez Józefa Kleczko
Patrosza stawajemy, po wydany m
Stycznia 1873 r. przez Trybunał C.
Warszawy wyroku polozczenia, zapad-

1614 w Warszawie polonizację oraz
możliwość lub niemożność podziału
i oszacowanie rzeczowej nieruchomości
razie niemożności podziału w naturze
jej przez publiczną licytację nakazując
zас w d. 25 Mają 16 (Czerwiec) 1873
niemożności podziału w naturze tej
mości i jej oszacowanie przez biegłego
działający.

Na mocy tych dwóch wyroków,
zostanie przez publiczną licytację w
Warszawie w Gminie Górzeckim Sędzi
nau Cywilnego w Warszawie delego
Wydział I tegoż Trybunału.

NIERUCHOMOŚĆ

Nr. 1614 hipoteczny, zaś Nr. 12
opadający w Warszawie przy zbiegu
Pawiej i Kruczej - Wyrok IX
w jurydykcyi Sądu (Pokoju) Wydziału
I zozna, której szczegółowy opis znaj
fakcie przez biegłych sporządzonej
Pisarzy Trybunału Wydziału I zło

Forbyszewski w d. 1 (15) Czerwca 1878 r. pierwszeństwo publikacji zbioru objaśnień, w którym ma być zamieszczony spis rzeczy, które mają być sprzedane, termin do drugiej połowy sierpnia 1878 r. i w tym czasie, w razie zarazu i przygotowanego przysądzonego nierachomowego wynagrodzenia 16 (28) Lipca 1878 r. godzin 1 1/2 w i odepędzie się w Wydziale I Trybunału w Warszawie, w miejscu zwykłych posiedzeń przed W. Gruszeckim Sejmowym.

Licytacja rozpocznie się od sumy 1000 rubli, a w razie potrzeby, jako szacunku taką biegłych wykrytych w Zbiorze objaśnień i wakuji liczonej.

o-
on-
8
maj
o-
o-
pej
o-
oni-
oni-

tańska przejdzie odczemu w kancel
taksa Krypnał Wyzwiadu I podpis
trona, kierującego sprzedażą, pod
mieszkalcu. (12)

oni-
8

Pod obliczu w terenie powyższy
publikacji zbioru objaśnień i warunki
dazy a zarazem przygotowywawego pa
niu Nieruchomości N 614 termin d
cznego przyśpieszenia decyzją W. Sędz
gowanego na dzień 18 (10. Września
wzrostu 1/2 z południa oznaczony sz
cytacja w tym terminie oznaczony się
sz. 18185 jako szacunku taksa bieg
krytego.

Z powodu że termin powyższy odnie-
nie mógł, nowy termin do ostateczn-
sądzenia nieruchomości N. 1614 de-
Sędziego delegowanego na dzień 20

N. D. 6327. Wiadomo cynie iż w
Listopada 1873 r. poznaując od
z rana 12 ej po południu na lacy
z Żelazną bramą, zaś o godzinie
na targu Nowe miasto w godzinie
24) h. m. 1 c. o godzinie 10 z rana
zakończył ch. Krzyż, (Aleksander
Zim, o godz. 12 w południe na tar-
gu miasto, i o godz. 12 po południu na tar-
gu Nowe miasto w Warszawie, w t.
o godzinie 11 z rana na placu gło-
wym w Pradze przy Warszawie, pr-
wyte ruchomości a mianowicie: mel-
machow owe, palisandrowe, lesionó-
wogary, kassa goni-trwała, kaski
skie, rozmontowane zaczyna gospod-
nie, chodzące, towary różne lokowe, ch-
deroba i bielizna różna; samowary
i przez publiczną licytację spi-
ęda.

Jan Orłowski, komoru-

N. D. 6335. Prawiła zapoje prze-
gierd mabazj...

Warszawie nie targu publicznego w Szwajmym, w d. 9 (21) Listopada 1873 r. i znie i e j z p o l u d n i a p r z e z L e g a c j a n e z o t a n e.

Dolowski, Komoru

N. D. 6386. Prawnie za cie ruchomości to: meble machonowe, palisadkowe, we, lampy, lustra, szafeczki, książki, gardobiera i p. oraz kawe gotowe, szewie na placu targowym przy traszuch w d. 9 (21) Listopada r. b. o g r z a n a; na rynku Starego Miasta w d. 13 (25) Listopada r. b., zawzo o 10 z r a n a; na Grzybowie w dniu 19 (1 G r u d n i a) 1873 r. o godzinie 10 z r publiczną licytację sprzedane będą.

K. Zamecznik, Komoru

N. D. 6387. Zajęte w egzekucji s chomości jako to: meble, gardobiera damska, bielizna, walizki, naczynia pierscionki, dnia 9 (21) Listopada r. i znie 8 z r a n a za Żelazną bramą, me tarczy, spodnice, książki, hebrajskie p a r s o l i i p., o godzinie 9 r a n a na Mura b u, flakski, różne wdki, o godzinie 10 r a n a na targowym pl Lwa z w a n y m, w d. 16 (28) Listopada 1873 r. i znie publiczną licytację sprzedane będą.

Wacszawa d. (19) Listopada 1873 r.

A. Gąsioro, Komoru

o godzinie 3 z północy na targu
prawnie zajęte ruchomości jako
pian, meble machonowe Jesionow
lustra i t. p. przez publiczną licy-
tację zostana.

Janusz Rosinski, Komornik pod N4:9d
045010

N D 649. W d. 9. 2. Listop-
dajcie 0 z rana na pięciu stary G
i 16 (28) Listopad o godzinie 10
Zeisana brama i o godzinie 12 na
nowet. 8, prawie zajęte uchom-
ce: meble machonowe, esionow
nawet oklad, biura, ~~razem~~ oklad ma-
netyasyja kuchenne i t. p. prze-
Nietasyja sprzedane beda.

Władysław Zakrzewski, Komornik

w Drukarni Okręgu Naukowego Warszawskiego.